

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Дудка Т.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна, Dudkatv255@gmail.com., orcid.org/0000-0003-0548-2718

Гайдай Г.Г., Національний транспортний університет, Київ, Україна, ania-gy@ukr.net, orcid.org/0000-0002-1731-9056

Рябоштан Л.Г., Національний транспортний університет, Київ, Україна, vvvega@ukr.net, orcid.org/0000-0002-7815-139X

Сервірог Т.Ю., Національний транспортний університет, Київ, Україна, servirogtu@gmail.com., orcid.org/0000-0003-0548-2718

CONTROLLED AND REGULATED BUSINESS ACTIVITIES IN UKRAINE

Dudka T.V., National Transport University, Kiev, Ukraine, Dudkatv255@gmail.com., orcid.org/0000-0003-0548-2718

Gaidai G. G., National Transport University, Kyiv, Ukraine, ania-gy@ukr.net, orcid.org/0000-0002-1731-9056

Ryaboshtan L. G., National Transport University, Kyiv, Ukraine, vvvega@ukr.net, orcid.org/0000-0002-7815-139X

Serviroh T.U., National Transport University, Kiev, Ukraine, servirogtu@gmail.com., orcid.org/0000-0003-0548-2718

ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ И ПОДДЕРЖКА ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УКРАИНЕ

Дудка Т.В., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, Dudkatv255@gmail.com., orcid.org/0000-0003-0548-2718

Гайдай А.Г., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, ania-gy@ukr.net, orcid.org/0000-0002-1731-9056

Рябоштан Л.Г., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, vvvega@ukr.net, orcid.org/0000-0002-7815-139X

Серви́рог Т.Ю., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, servirogtu@gmail.com., orcid.org/0000-0003-0548-2718

Постановка проблеми. Розвиток підприємництва визнається в Україні одним із головних напрямів ринкових реформ і є важливим завданням державної регуляторної політики. Значення підприємництва та його вплив на соціально-економічні перетворення досить великий. Перш за все, це додаткові надходження до державного бюджету, нові робочі місця, розширення виробництва товарів і послуг як промислового, так і побутового призначення, запровадження ноу-хау та інших досягнень науково-технічного прогресу, підвищення добробуту населення тощо.

Держава є суб'єктом економічних відносин, компетенції та можливості якої, щодо створення сприятливих умов для започаткування і здійснення підприємницької діяльності є дуже важливими. Від ефективності економічної політики органів державного управління залежить можливість формування сприятливого та передбачуваного правового поля для розвитку підприємництва і реалізації права на неї, що у свою чергу є невід'ємним компонентом соціально-економічного розвитку та економічної безпеки держави, пріоритетною функцією органів державного управління в умовах ринкової економіки, реалізація якої необхідна для демократизації суспільства, забезпечення добробуту громадян, формування цивілізованого конкурентного середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Забезпечення ефективного регулювання підприємницької діяльності обумовлює велику кількість досліджень відповідної предметної проблематики. Теоретичним і прикладним аспектам визначення сутності та змісту правового

регулювання підприємницької діяльності, а також основних тенденцій у трансформації відповідних дефініцій присвятили свої роботи Є.П. Губін, В.С. Бєлих, В.В. Долинська, І.В. Дойніков, Д.В. Задихайло, О.В. Кушнір, Т.Г. Морозової, А.С. Пєлиха, К. Гамільтона, Т. Гулфасона, А. Ісаксена, О.М. Мельник, В.В. Мачуський, Л.О. Кожура, Ю.В. Сагайдак, М.І. Ямкова та ін. Однак, питання підвищення ефективності чинних механізмів державного регулювання розвитку підприємництва в сучасних умовах в Україні залишаються недостатньо дослідженими.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Цілями статті є правові та економічні засади державного регулювання підприємницької діяльності. Емпіричну базу дослідження склали Конституція та закони України, інші нормативно-правові акти, статистичні дані, а також законодавства інших країн та ЄС, що стосується державного регулювання підприємницької діяльності та її правового забезпечення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Державне регулювання підприємництва – це система правових, організаційних, адміністративних та регулятивно-контролюючих заходів держави, спрямованих на створення сприятливих умов для становлення та розвитку підприємництва (сприятливого підприємницького середовища) і на його підтримку, а також управління державним сектором економіки для забезпечення ефективності та конкурентоздатності національної економіки.

Під державним регулюванням підприємницької діяльності слід розуміти реалізацію об'єктивності економічної необхідності координування, узгодження діяльності підприємницьких структур з метою досягнення загальної мети макроекономічного розвитку – задоволення суспільних потреб. Отже, досягнення цієї мети в значній мірі залежить від наявності системи управління, форми і методів державного регулювання підприємницької діяльності. [1]

Державна політика підтримки підприємництва – сукупність пріоритетних рішень, які визначають основні напрямки і форми правового, економічного та організаційного сприяння розвитку підприємництва з урахуванням інтересів держави та суб'єктів господарювання. Під державною підтримкою слід розуміти, з одного боку, державне регулювання цього сектору економіки, що передбачає насамперед свідоме формування державними структурами правових, економічних та організаційних форм становлення і розвитку підприємництва, а, з іншого боку, – створення стимулів, використання матеріальних і фінансових ресурсів, які залучаються у сферу підприємництва на пільгових засадах або безоплатно. [7]

Програма державної підтримки підприємництва є складовою частиною комплексу заходів щодо сприяння розвитку ринкових відносин та виходу України з економічної кризи і включення її до системи світових господарських зв'язків. Основною метою програми є реалізація державної політики, спрямованої на захист і підтримку підприємництва, передусім у приватному секторі економіки створення правових і організаційно-економічних умов для його розвитку та формування механізму державного регулювання і координації підприємницької діяльності.

Головними завданнями програми є:

- формування правової бази розвитку і підтримки підприємництва;
- створення системи фінансування, кредитування та страхування підприємницької діяльності;
- забезпечення матеріальних умов розвитку підприємництва;
- формування ринкової інфраструктури та створення конкурентного середовища для забезпечення підприємницької діяльності;
- забезпечення швидкого міжгосподарського, міжгалузевого і міжрегіонального перерозподілу капіталу і робочої сили;
- підготовка кадрів для підприємницької діяльності;
- інформаційна та науково-методична підтримка підприємництва.

Правову базу розвитку підприємництва в Україні утворюють законодавчі та інші нормативно-правові акти, відповідні норми адміністративного, кредитно-фінансового, трудового, цивільного та інших галузей чинного законодавства, основними з яких є Господарський, Податковий та Цивільний кодекси, закони України «Про власність», «Про господарські товариства» та інші.

З 2017 року набрав чинності закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» від 1.07.2014 р. №1555-VII, який встановлює правові засади моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання, здійснення контролю та забезпечення захисту та розвитку конкуренції, підвищення прозорості функціонування системи державної допомоги.

Державна підтримка підприємницької діяльності зумовлена необхідністю розвитку національної економіки в ринкових умовах господарювання. Підприємництво – це самостійна, ініціативна, системна, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та отримання прибутку.

Підприємництво сучасного типу характеризується такими загальними особливостями:

- розвитком корпоративного бізнесу поряд із традиційними підприємствами індивідуального та партнерського типу;
- розширенням кредитно-фінансової сфери, що виявляється в широкому спектрі форм фінансового підприємництва, яке відіграє важливу роль у розвитку ринкової інфраструктури;
- зростанням значення орендних відносин, зокрема лізингу як сфери застосування підприємницького потенціалу;
- зростанням ролі інформаційних ресурсів на сучасному етапі науково-технічного прогресу, а відтак, особливим місцем інноваційного підприємництва серед інших видів підприємницької діяльності;
- виникненням та розвитком у межах великих корпорацій внутрішнього підприємництва як особливої його форми за умов інноваційного типу відтворення;
- формуванням ризикового (венчурного) підприємництва та розвитком франчайзингових договірних відносин між дрібними та великими підприємствами; створенням різноманітних підприємницьких структур, які мають право на добровільних засадах об'єднувати свою інноваційну, маркетингову, виробничу, постачальницько-збутову, фінансову та соціальну діяльність. Найбільш поширеними й ефективно діючими у світовій практиці господарювання є такі організаційно-економічні форми діяльності підприємств, асоціації, союзи, спілки, консорціуми, концерни, як конгломерати, холдинги.

Науково-технічна (інноваційна) підтримка зорієнтована на малі підприємства, оскільки вони, як свідчить зарубіжний досвід, є найбільш гнучкими та сприйнятливими для впровадження науково-технічних досягнень.

На сучасному етапі одним з напрямів створення сприятливого підприємницького середовища в Україні є проведення регуляторної реформи, пов'язаної з необхідністю послаблення надмірного державного регулювання підприємництва. Регуляторна реформа є інструментом впровадження державної регуляторної політики, яку на національному рівні здійснює Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва.

Державна регуляторна політика – це постійний і послідовний курс органів виконавчої влади та місцевого самоврядування на впровадження оптимального державного управління в економічній та соціальній сферах, на зменшення їх втручання у діяльність суб'єктів підприємництва, усунення правових, адміністративних, економічних та організаційних перешкод у розвитку господарської діяльності [5].

Розвиток господарської діяльності створює необхідні передумови для розв'язання багатьох економічних та соціальних проблем, що існують в Україні. Підвищення ролі підприємництва є передумовою стабільного економічного зростання та конкурентоспроможності економіки держави, створення нових робочих місць, збільшення податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів.

Проблемним питанням залишається і необґрунтовано великий перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, який постійно розширюється. Одержання ліцензій для здійснення певних видів господарської діяльності потребує багато часу, ресурсів суб'єктів господарювання. Сфера ліцензування перетворилася на одну з найбільш корумпованих та стала механізмом адміністративного тиску на суб'єктів господарювання, в деяких випадках механізм ліцензування використовується для неправомірного обмеження конкуренції під час здійснення господарської діяльності.

Рівень податкового навантаження на суб'єкти господарювання в Україні залишається одним із найвищих у світі. Це, в свою чергу, зумовлює низький рейтинг України за ефективністю системи оподаткування – 174-те місце серед 175 держав. Основними проблемами у цій сфері є велика кількість податків, зборів (обов'язкових платежів), які регулюються значною кількістю законів України, безсистемність та непередбачуваність змін податкового законодавства, а також недосконала система адміністрування податків. Це призводить до непродуктивного навантаження на суб'єкти

господарювання та значних витрат часу і ресурсів для складання податкової звітності. На підготовку, подання податкової звітності, сплату податків суб'єкту господарювання у середньому необхідно витратити понад 2 тисячі годин на рік, що у дев'ять разів перевищує аналогічний показник у Російській Федерації та у п'ять разів – у державах Східної Європи та Центральної Азії.

На сьогодні, що зроблено парламентом і буде враховано пізніше:

- По-перше, 20 вересня 2019 року Верховна Рада ухвалила проект закону №1059 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні». Він покращує такі індикатори: отримання кредитів, отримання дозволів на будівництво, забезпечення виконання контрактів, вирішення питань неплатоспроможності, реєстрація власності, захист міноритарних інвесторів, реєстрація підприємств.
- По-друге, Верховна Рада 4 жовтня 2019 року схвалила закони, які запроваджують єдиний рахунок для сплати податків і зборів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з 1 січня 2021 року.
- По-третє, 2 жовтня Верховна Рада ухвалила проект закону №1048 «Про внесення змін до Митного кодексу щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів».

Документ забезпечує спрощення митних формальностей для підприємств з високим ступенем довіри. Це відбуватиметься через створення авторизованого економічного оператора, як у ЄС, з перспективою їх взаємного визнання.

- По-четверте, 3 жовтня парламент ухвалив проект закону №1052 «Про внесення змін до закону «Про будівельні норми щодо вдосконалення нормування у будівництві».
- По-п'яте, 3 жовтня ухвалений проект закону щодо захисту права власності. Він передбачає усунення основних юридичних прогалин, які створюють проблеми власникам нерухомості та бізнесу. [8]

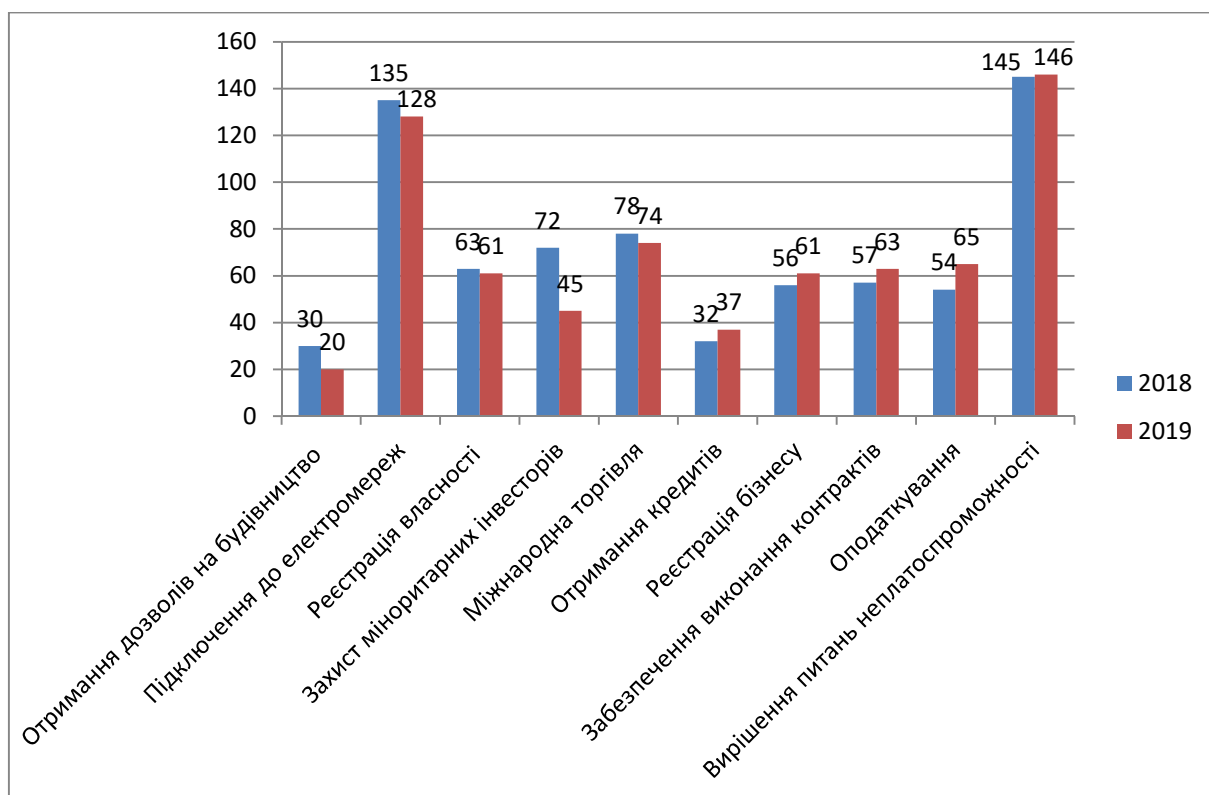

Рисунок 1 – Рейтинг України за категоріями Doing Business в 2018–2019 pp.

Figure 1 – Rating of Ukraine by categories Doing Business in 2018-2019

У 2002 році Світовим банком було започатковано проект «Doing Business» (у перекладі з англійської мови – «Ведення бізнесу») – рейтинг країн щодо легкості ведення підприємницької діяльності. Даний рейтинг охоплює 190 країн і формується на основі 10 показників, які використовуються з метою виявлення реформ, успішних у сфері регулювання підприємницької діяльності та для визначення, де саме й чому саме вони були ефективними. Місця України в рейтингу

конкурентоспроможності та легкості ведення бізнесу стали одними з ключових показників Стратегії-2020. За п'ять років Україна суттєво просунулася в міжнародних бізнес-рейтингах.

Мета Індексу легкості ведення бізнесу (Doing Business) від Світового банку показує регуляторне навантаження на бізнес. Цей індекс складається на основі даних експертного опитування працівників юридичних, інвестиційних та аудиторських компаній, для окремих показників — представників державних органів. Україна посіла 71 місце серед 190 країн світу у рейтингу 2019 року легкості ведення бізнесу, який підготував Світовий банк (між Киргизією і Грецією), що на 5 позицій вище у порівнянні із рейтингом Ведення бізнесу-2018. Україна набрала 68,25 бали зі 100 можливих. Найбільше зростання Україна продемонструвала у номінаціях «міжнародна торгівля» та «виконання контрактних зобов'язань».

Недосконалість державної політики у сфері регулювання господарської діяльності негативно позначається на іміджі України у світі (за результатами, наприклад, щорічної доповіді Світового банку щодо оцінки бізнес-клімату, Україна посіла 128-ме місце серед 175 держав) [3]

У процесі вдосконалення державного регулювання господарської діяльності має бути забезпечено:

1. Залучення неприбуткових об'єднань підприємців до формування основних засад державної регуляторної політики.
2. Безумовне додержання норм законодавства щодо здійснення державного нагляду (контролю) за господарською діяльністю.
3. Спрощення дозвільної системи та мінімізацію видів діяльності, що підлягають ліцензуванню.
4. Удосконалення системи оподаткування.
5. Усунення необґрунтованих перешкод у реалізації підприємницької ініціативи.
6. Посилення фінансової та кредитної підтримки розвитку господарської діяльності.
7. Удосконалення діяльності органів державної влади з питань розвитку господарської діяльності та регуляторної політики.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Державне регулювання підприємництва – це система правових, організаційних, адміністративних та регулятивно-контролюючих заходів держави, спрямованих на створення сприятливих умов для становлення та розвитку підприємництва (сприятливого підприємницького середовища) і на його підтримку, а також управління державним сектором економіки для забезпечення ефективності та конкурентоздатності національної економіки. Метою дослідження є детальний розгляд підприємницької діяльності в Україні та її державне регулювання.

Основними недоліками правового забезпечення підприємництва в Україні є: неоднозначність, нестабільність і суперечливість чинної нормативно-правової бази підприємництва; дуже низька виконавча дисципліна щодо нормативно-правових документів; необґрунтованість законодавчих обмежень та вимог, які містяться в окремих нормативно-правових актах.

Шляхами удосконалення державного регулювання розвитку підприємництва в Україні, мають бути:

1. удосконалення чинних правових актів, які гальмують розвиток підприємництва;
2. подальше провадження державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності з метою створення сприятливого підприємницького середовища;
3. активізація фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки підприємництва;
4. сприяння створенню інфраструктури розвитку підприємництва;
5. удосконалення податкової системи;
6. формування належного правового середовища для розвитку інноваційної та науково-технічної діяльності.

Розвиток та ефективне функціонування підприємницької діяльності є досить тривалим процесом, який повинен здійснюватися з урахуванням економічного та правового становища країни, існуючих проблем, що перешкоджають діяльності підприємств. Аналізуючи вітчизняну законодавчу базу підприємництва можна сказати, що вплив держави на нього з одного боку доволі значний, а з іншого – недостатньо ефективний. З огляду на це, умови сьогодення вимагають розробки та впровадження дієвих механізмів державного регулювання, які б стимулювали підприємницьку діяльність.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Господарський кодекс України.
2. Цивільний кодекс України.
3. Електронне джерело – DOING BUSINESS-2018. Україна в рейтингу Світового банку легкості ведення бізнесу. – URL: <http://edclub.com.ua/analityka/doing-business2018-ukrayina-v-reytingu-svitovogo-banku-legkosti-vedennya-biznesu>.
4. Електронне джерело – <https://zakon.rada.gov.ua>.
5. Жарая С. В. Механізми державного регулювання підприємницької діяльності на регіональному рівні: шляхи розвитку в Україні та європейська практика: монографія / С.В. Жарая. – К.: Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, 2018. – 270 с.
6. Гаман М. В. Державне управління інноваціями: Україна та зарубіжний досвід: навч. посіб. / М. В. Гаман. – К.: Вікторія, 2014. – 311 с.
7. Шлафман Н. Л. Механізми регулювання розвитку підприємницького сектору: монографія / Н. Л. Шлафман; Ін-пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України. – Херсон: ХНТУ, 2017. – 284 с.
8. Державна політика розвитку підприємництва в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч.закл. / З. С. Варналій, К. О. Ващенко, В. М. Кампо, О. В. Лібанова ; за заг. ред. К. О. Ващенка. – К.: ДП «Видав. дім «Персонал», 2010. – 306 с.

REFERENCES

1. Commercial code of Ukraine.
2. Civil code of Ukraine.
3. Electronic source – DOING BUSINESS is 2018. Ukraine in rating of the World bank of lightness of doing business. – URL: <http://edclub.com.ua/analityka/doing-business2018-ukrayina-v-reytingu-svitovogo-banku-legkosti-vedennya-biznesu>.
4. Electronic source – <https://zakon.rada.gov.ua>.
5. Garay S.(2018). Mechanism derjavnogo regylyvania pidpriemnitskoi dialnosti [Mechanisms of government control of entrepreneurial activity at regional level ways of development in Ukraine and european practice]. K: [in Ukraine].
6. Gaman M. V. (2014). Derjavne upravlinia innovatsiami [State administration innovations: Ukraine and foreign experience]. K : Viktoriya [in Ukraine].
7. Shlafman N. L.(2017). Mechanism reguluvania rozvitku pidpriemnitskogo sektoru [Mechanisms of adjusting of development an enterprise to the sector]. Kherson: ХНТУ [in Ukraine].
8. Varnaliy Z.S., Vashenko K. O., Kampo V. M, Libanova O. V. (2010). Derjavna politika pozvitku pidpriemnitstva v Ukrainy [Public policy of development of enterprise is in Ukraine]. K.: of DO «Gave out. a house is «Personnel» [in Ukraine].

РЕФЕРАТ

Дудка Т. В. Державне регулювання та підтримка підприємництва в Україні / Т.В. Дудка, Г.Г. Гайдай, Л.Г. Рябоштан, Т.Ю. Сервірог // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К.: НТУ, 2020. – Вип. 2 (47).

В статті розкриті проблеми правових та економічних засад державного регулювання підприємницької діяльності в Україні. Об'єктом дослідження є підприємницька діяльність в Україні та проблеми які виникають у зв'язку з державним регулюванням підприємницької діяльності.

Цілями статті є: дослідження проблем державного регулювання підприємницької діяльності в Україні та шляхи його вдосконалення.

Метод дослідження – монографічний, аналітичний.

Під державним регулюванням підприємницької діяльності розуміється система правових, організаційних, адміністративних та регулятивно-контролюючих заходів держави, спрямованих на створення сприятливих умов для становлення та розвитку підприємництва (сприятливого підприємницького середовища) і на його підтримку, а також управління державним сектором економіки для забезпечення ефективності та конкурентоздатності національної економіки.

Під державним регулюванням слід розуміти реалізацію об'єктивності економічної необхідності координування, узгодження діяльності підприємницьких структур з метою досягнення

загальної мети макроекономічного розвитку – задоволення суспільних потреб. Отже, досягнення цієї мети в значній мірі залежить від наявності системи управління, форми і методів державного регулювання підприємницької діяльності.

Державна політика підтримки підприємництва – сукупність пріоритетних рішень, які визначають основні напрямки і форми правового, економічного та організаційного сприяння розвитку підприємництва з урахуванням інтересів держави та суб'єктів господарювання. Під державною підтримкою слід розуміти, з одного боку, державне регулювання цього сектору економіки, що передбачає насамперед свідоме формування державними структурами правових, економічних та організаційних форм становлення і розвитку підприємництва, а, з іншого боку, – створення стимулів, використання матеріальних і фінансових ресурсів, які залучаються у сферу підприємництва на пільгових засадах або безоплатно.

Правову базу розвитку підприємництва в Україні утворюють законодавчі та інші нормативно-правові акти, відповідні норми адміністративного, кредитно-фінансового, трудового, цивільного та інших галузей чинного законодавства, основними з яких є закони України «Про власність», «Про господарські товариства», Господарський та Цивільний кодекси.

Державна підтримка підприємницької діяльності зумовлена необхідністю розвитку національної економіки в ринкових умовах господарювання. Підприємництво – це самостійна, ініціативна, системна, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та отриманням прибутку.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, ПІДПРИЄМНИЦТВО, СТРАТЕГІЯ, ДЕРЖАВНИЙ ВПЛИВ, ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.

ABSTRACT

Dudka T.V., Gaidai G.G., Ryaboshtan L.G., Servirog T.Y. State regulation and support of entrepreneurship in Ukraine. Visnyk National Transport University. Series «Technical sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2020. – Issue 2 (47).

The article deals with the problems of legal and economic principles of state regulation of business activity in Ukraine. The object of the study is entrepreneurship in Ukraine and problems that arise in connection with state regulation of entrepreneurial activity.

The goals of the article are: to study the problems of state regulation of entrepreneurial activity in Ukraine and ways to improve it.

Method of research – monographic, analytical.

State regulation means the system of legal, organizational, administrative and regulatory-control measures of the state aimed at creating favorable conditions for the formation and development of entrepreneurship (favorable business environment) and its support, as well as management of the public sector of the economy to ensure the efficiency and competitiveness of the national economy.

State regulation of entrepreneurial activity should be understood as the realization of the objectivity of economic necessity of coordination, coordination of activity of entrepreneurial structures in order to achieve the overall goal of macroeconomic development – meeting public needs. Therefore, the achievement of this goal depends to a large extent on the existence of a system of management, form and methods of state regulation of entrepreneurial activity.

State entrepreneurship support policy is a set of priority decisions that determine the main directions and forms of legal, economic and organizational assistance to entrepreneurship development taking into account the interests of the state and economic entities. State support should mean, on the one hand, the state regulation of this sector of the economy, which involves, first of all, the conscious formation of legal, economic and organizational forms of business formation and development by state structures, and on the other hand, the creation of incentives, the use of material and financial resources, who engage in preferential or free entrepreneurship.

The legal basis for the development of entrepreneurship in Ukraine is formed by legislative and other normative legal acts, corresponding norms of administrative, credit-financial, labor, civil and other branches of current legislation, the main of which are the laws of Ukraine «On Property», «On Business Societies», Business and Civil Codes.

State support for entrepreneurial activity is conditioned by the need to develop the national economy in market conditions. Entrepreneurship is an independent, initiative, systematic, at-risk economic activity carried out by economic entities (entrepreneurs) in order to achieve economic and social results and profit.

KEY WORDS: STATE REGULATION, ENTREPRENEURSHIP, STRATEGY, STATE INFLUENCE, STATE GOVERNMENT BODIES.

РЕФЕРАТ

Дудка Т. В. Государственное регулирование и поддержка предпринимательства в Украине / Т.В. Дудка, А. Г. Гайдай, Л. Г. Рябоштан, Т.Ю. Сервиог // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К.: НТУ, 2020. – Вып. 2 (47).

В статье раскрыты проблемы правовых и экономических основ государственного регулирования предпринимательской деятельности в Украине. Объектом исследования является предпринимательская деятельность в Украине и проблемы, которые возникают в связи с государственным регулированием предпринимательской деятельности.

Целями статьи являются: исследование проблем государственного регулирования предпринимательской деятельности в Украине и пути его совершенствования.

Метод исследования – монографический, аналитический.

Под государственным регулированием понимается система правовых, организационных, административных и регулятивно-контролирующих мероприятий государства, направленных на создание благоприятных условий для становления и развития предпринимательства (благоприятной предпринимательской среды) и в его поддержку, а также управление государственным сектором экономики для обеспечения эффективности и конкурентоспособности национальной экономики.

Под государственным регулированием предпринимательской деятельности следует понимать реализацию объективности экономической необходимости координации, согласования деятельности предпринимательских структур с целью достижения общей цели макроэкономического развития – удовлетворение общественных потребностей. Следовательно, достижение этой цели в значительной степени зависит от наличия системы управления, форм и методов государственного регулирования предпринимательской деятельности.

Государственная политика поддержки предпринимательства – совокупность приоритетных решений, которые определяют основные направления и формы правового, экономического и организационного содействия развитию предпринимательства с учетом интересов государства и субъектов хозяйствования. Под государственной поддержкой следует понимать, с одной стороны, государственное регулирование этого сектора экономики, предполагает прежде всего сознательное формирование государственных структур правовых, экономических и организационных форм становления и развития предпринимательства, а с другой стороны – создание стимулов, использование материальных и финансовых ресурсов, привлекаемых в сферу предпринимательства на льготных условиях или бесплатно.

Правовую базу развития предпринимательства в Украине образуют законодательные и другие нормативно-правовые акты, соответствующие нормы административного, кредитно-финансового, трудового, гражданского и других отраслей действующего законодательства, основными из которых являются законы Украины «О собственности», «О хозяйственных обществах», Хозяйственный и Гражданский кодексы.

Государственная поддержка предпринимательской деятельности обусловлена необходимостью развития национальной экономики в рыночных условиях хозяйствования. Предпринимательство – это самостоятельная, инициативная, системная, на собственный риск хозяйственная деятельность, осуществляемая субъектами хозяйствования (предпринимателями) с целью достижения экономических и социальных результатов и получением прибыли.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ, ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО, СТРАТЕГИЯ, ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ВЛИЯНИЕ, органов государственного управления.

АВТОРИ:

Дудка Тамара Вікторівна, Національний транспортний університет, доцент кафедри економіки e-mail: Dudkatv255@gmail.com., +380673783603, Україна, 01010, м Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 313, orcid.org/0000-0003-0548-2718.

Гайдай Ганна Григорівна, Національний транспортний університет, кафедра економіки, старший викладач, e-mail: Ania-gy@ukr.net, тел.+380683274543, Україна, 01010, м.Київ, вул. Омеляновича-Павленка1., к. 313, orcid.org/0000-0002-1731-9056

Рябоштан Людмила Григорівна, Національний транспортний університет, кафедра економіки, асистент, Київ, Україна, vvvega@ukr.net, тел.+380688081074, Україна, 01010, м.Київ, вул. Омеляновича-Павленка1., к. 313, orcid.org/0000-0002-7815-139X

Сервірог Тетяна Юрїївна, Національний транспортний університет, e-mail: servirogtu@gmail.com., +380637278206, Україна, 01010, м Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 313, orcid.org/0000-0003-0548-2718.

AUTHORS:

Dudka T. V., National Transport University, Associate Professor, Department of Economics, e-mail: Dudkatv255@gmail.com., +380673783603, Ukraine, 01010, Kyiv, str. Omelyanovich-Pavlenko, 1, room 313, orcid.org/0000-0003-0548-2718.

Gaidai G. G., National transport University, Department of Economics, senior lecturer, e-mail: Ania-gy@ukr.net, тел.+380683274543, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelianov-Pavlenka str. 1, of. 313, orcid.org/0000-0002-1731-9056

Ryaboshtan L.G., National Transport University, Kyiv, Ukraine, vvvega@ukr.net, тел.+380688081074, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelianov-Pavlenka str. 1, of. 313 orcid.org//0000-0002-7815-139X

Servirog T.Y., National Transport University, e-mail: servirogtu@gmail.com., +380637278206, Ukraine, 01010, Kyiv, str. Omelyanovich-Pavlenko, 1, room 207, orcid.org/0000-0003-0548-2718.

АВТОРЫ:

Дудка Тамара Викторовна, Национальный транспортный университет, доцент кафедры экономики, e-mail: Dudkatv255@gmail.com., +380673783603, Украина, 01010, г. Киев, ул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 313, orcid.org/0000-0003-0548-2718.

Гайдай Анна Григорьевна, Национальный транспортный университет, старший преподаватель кафедры экономики, e-mail: Ania-gy@ukr.net., +380683274543, Украина, 01010, г. Киев, ул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 313, orcid.org/0000-0002-1731-9056

Рябоштан Людмила Григорьевна, Национальный транспортный университет, ассистент кафедры экономики, vvvega@ukr.net, тел.+380688081074, Украина, 01010, г. Киев, ул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 313, orcid.org/0000-0002-7815-139X

Серви́рог Татьяна Юрьевна, Национальный транспортный университет, e-mail: servirogtu@gmail.com., +380637278206, Украина, 01010, г. Киев, ул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 313, orcid.org/0000-0003-0548-2718.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бондар Н.М., доктор економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, декан факультету економіки та права, Київ, Україна.

Бондаренко Є.В., доктор економічних наук, професор, Президент академії інвестицій в науку і будівництво України.

REVIEWER:

Bondar N. M., Doctor of Economics, Associate Professor, National Transport University, Dean of the Faculty of Economics and Law, Kyiv, Ukraine.

Bondarenko E. V., Doctor of Economics, professor, President of the Academy of investment in science and construction of Ukraine.